

דף יא.

עין משפט א.

אור"ח סימן קנ פעיף ב

ב. אין בונין ביכנ"ס אלא בגובהה של עיר, ומגביהין אותו עד שיהיה גבוה מכל בתי העיר שמשתמשים בהם ^ז חוץ מבנינים העשויים לנוי ומגדלים שאין משתמשים בהם וכן גג משופע ואינו ראוי להשתמש בו.
 הגה: ובשעת הדחק או שיש מצות מלכות מותר להתפלל בבית אע"פ שדריין בעליה על גביו, ובלבד שינהגו בעליה שעליו בנקיות כמ"ש בס"י קנ"א.

עין משפט ב.

אור"ח סימן קנ פעיף ב

עיין לעיל עין משפט אות א

עין משפט ג.

אור"ח סימן רב פעיף ב

ב. יפה התענית לבטל חלום רע כאש לנעורת.

הגה: ודוקא בו ביום אפי' בשבת ^ח.

עין משפט ד.

אור"ח סימן תקסח פעיף ב

ב. הנודר לצום עשרה ימים באיזה ימים שירצה, והיה מתענה ביום אחד מהם והוצרך לדבר מצוה ^ט או מפני כבוד אדם גדול או מצטער הרי זה

ז. ודוקא בעיר שכולה ישראל, אבל כשגריין בין הנכרים ויש הרבה בתי עכו"ם שהם גבוהים. עיין בכה"ח אות ח"י.

ח. וישב אח"כ תענית על תעניתו שביטל עונג שבת.

עוברות ומניקות שראו חלום לא טוב א"צ צריכות להתענות מפני הסכנה, ורק יפדו בממון, כה"ח אות כ"ח.

ט. כגון ברית מילה, וכדומה ואפי' שמחת מרעים משום דרכי שלום מותר, ב"י. מ"ב אות ט'. ואפי' שהוא לא סנדק בעצמו או אבי הבן.

י. וחנוכת הבית בארץ ישראל הוי סעודת מצוה. כה"ח אות כ"ה. ועיין שם באות כ"ו. ובעלי הברית מותרים לאכול מהבוקר דיו"ט שלהם, אבל שאר אנשים המשתתפים בסעודת מצוה מותר להם לאכול רק בהגיע הסעודת מצוה וגם אח"כ בביתם. כה"ח אות מ"ג. מ"ב אות י"ח.

לוה ואוכל ופורע יום אחר י' שהרי לא קבע הימים בתחילת נדרו ז', אבל קבל במנחה להתענות למחר אינו יכול להלוותו.

הגה: וכ"ש אם אמר יום זה, או אמר אתענה כל ב' וה' בכל השנה.

ב. ג. תענית חלום ג"כ אינו יכול להלוותו.

הגה: כ"ש שאינו יכול ללוות תענית צבור ולפרוע ת"צ, אבל בתענית בה"ב שזה רק מנהג יכול להלוות ולפרוע אח"כ.

הגה: י"א דאם מצטער הרבה בתענית יכול לפדותו בממון ל', וה"ה באונס אחר. ודוקא בקבל עליו תענית בעלמא אבל קבלו בדרך נדר צריך לקיים נדרו.

עין משפט ה. או"ח סימן רפח פעיף ד

ה. ד. מותר להתענות בשבת תענית חלום מ' כדי שיקרע גזר דינו ז', וכיום ראשון ישב תענית לתעניתו שביטל עונג שבת ואם קשה לו ביום ראשון יתענה ביום שני.

הגה: וכ"ש אם היה ביום א' חנוכה או ר"ח או פורים או יו"ט שני של גלויות שאין להתענות בהם רק אח"כ.

י. וא"צ התרת חכם. לבוש.

כ. ואפי' קבלו במנחה כגון שאמר הריני בתענית שאני חייב בה מכבר למחר, יכול בכה"ג ללוותו, אבל אם הקבלה לא מכח נדר שחייב בזה כבר אלא אמר הריני בתענית למחר הוי נדר למחר ואינו יכול ללוותו.

ל. כתבו בשם י"א דאין זה מוסכם רק שיש לסמוך עליו במקום אונס, ועיין בדברי הכה"ח אות מ"ח. ועיין בסוף סי' של"ד שיעור הפדיון והעשיר יתן לפי עשרו. מ"א ס"ק י"ב. והיינו שיתן דמי סעודת היום כל אחד לפי מה שהוא ערך סעודתו, ודי בסעודה אחת ליום. כה"ח אות נ"ב.

מ. לפי שנפשו עגומה על חלומו וחושב שיתבטל בשכר התענית וא"כ זה עונג לו שיתענה, טור, ט"ז ס"ק ג'.

נ. ומותר לעשות הטבת חלום בשבת, כה"ח אות כ'.

חתן שראה חלום רע בימי חופתו אם אין נפשו עגומה עליו לא יתענה כי ימי החופה כיו"ט לגביו, כה"ח אות כ"ג.

המתענה תענית חלום בשבת ולמחרתו חל י"ז בתמוז אינו עולה לו כתענית על תעניתו, ויש חולקין וע"כ יש לפדות תעניתו בממון, כה"ח אות כ"ד.

הגה: י"א שמי שישן שינת צהרים בשבת וחלם חלום רע יתענה מחצי היום האחרון ^ו עד הלילה, וביום הראשון יתענה כאילו התענה כל יום השבת.

עין משפט ו. אר"ח סימן תקסח פעיף ב
עין לעיל עין משפט אות ד

עין משפט ז. ז. אר"ח סימן קו פעיף ב

ב. ג. מי שתורתו אומנותו ^ע כמו רשב"י וחבריו מפסיק לק"ש ^פ ולא מפסיק לתפלה ^צ, אבל אנו מפסיקים ^ק בין לק"ש בין לתפלה.

הגה: אם מלמד לאחרים אינו מפסיק ^ר כמבואר בסי' פ"ט, ומ"מ פוסק וקורא פסוק ראשון של ק"ש, ואם השעה אינה עוברת ויש לו שהות עדיין להתפלל ולקרוא ק"ש אינו פוסק כלל ^ש.

עין משפט ט. אר"ח סימן ע פעיף ד

ד. היה עוסק בצרכי רבים ^ת והגיע זמן ק"ש לא יפסיק ^א אלא יגמור

ס. ואינו אומר ענינו גם באלהי נצור וכמו בסי' תקס"ב סעיף י"א, מ"א ס"ק ה'. ואין לדחות שום מצוה בזמנה מפני שום חלום.

ע. היינו שלא עוסק במלאכה כלל, וכ"כ הרמב"ם בפ' ו' מהלכות תפלה הלכה ח', כה"ח אות י"ב.

פ. והיינו לקרות כולה ומברך לפנייה ולאחריה, שם אות י"ג.

צ. אף לרמב"ם דתפלה מן התורה מ"מ אין זמנה קבוע מן התורה.

ק. היינו אם אין שהות ביום אבל אם יש שהות אין מפסיקין מת"ת.

ר. והיינו אם יתבטלו מלימודם כשיפסיק אבל אם לא יתבטלו צריך להפסיק, ב"י בסי' ע'.

ש. ^ואפי' לומד יחידי, ואף דאסור ללמוד משהגיע זמן תפלה כמבואר בסי' פ"ט מ"מ אם התחיל אינו מפסיק, מ"א ס"ק ו'.

ת. דוקא בדורות הראשונים שהיו עוסקים עם הצבור לשם שמים, מיהו ליכא ספיקא דהשתא נמי אם עוסקים עם הציבור אפי' להצלת ממונם ואין מי שישתדל בדבריהם אלא הוא, שאינו פוסק שהעוסק במצוה פטור מן המצוה עכ"ל. כה"ח אות י"ב מרבינו מנוח.

א. ועכ"פ יפסיק לפסוק ראשון עם בשכמל"ו, ואח"כ חוזר, ואם אפשר בלא טורח להפסיק ולקרוא כל ק"ש מפסיק, מפסקי תוספות, מ"א ס"ק ה'.

עסקיהם ויקרא אם נשאר לו זמן לקרוא ^ב.

עין משפט י.

אור"ח סימן רנב פעיף ו

ו. ח. לא יצא אדם בערב שבת סמוך לחשיכה במחטו בידו ^ג, ולא בקולמוסו או עטו שמא ישכח ויוציא.

אבל מותר לצאת בתפילין ^ד סמוך לחשיכה לפי שאינו שוכחן.

עין משפט כ.

אור"ח סימן שנ פעיף א

א. יכול אדם לעמוד ברה"י ולהוציא ידו לרה"ה ומטלטל שם חפצים המותרים בטלטול ^ה שאינם צריכים לו ^ו ברה"י שעומד שם, ובלבד שלא יעבירם ד' אמות ברה"ה ^ז ולא חיישינן שמא יביאם אליו כיון שאינם צריכים לו במקום שעומד שם.

ה"ה שמותר לעמוד ברה"ה וליטול המפתח מרה"י ^ח ולפתוח שם ברה"י ^ט, וכן לעמוד ברה"י ולפתוח שם ברה"ה.

ב. גם בלא נשאר לו זמן יקרא פ' ציצית שיש בה זכירת יציאת מצרים ומצותה כל היום, מ"א שם.

ג. אבל תחובה בבגדו כיון שאין חיוב בהוצאתה לא גזרו, אך למצוה מן המובחר גם בתחובה בבגדו לא יצא, כה"ח אות ע"ה.

ולא אסרו לצאת במחטו בידו אלא לרה"ה, אבל לכרמלית אפי' בידו מותר בסמוך לחשיכה כיון דאיסור כרמלית מדרבנן הוי גזירה לגזירה, א"ר אות כ"ג.

ו. וכתב המ"א בס"ק כ"ג דהיום שאין לנו ר"ה מותר בסמוך לחשיכה לצאת במחטו גם בידו, אבל התו"ש כתב דהרבה פוסקים והמחבר עמהם סוברים דגם בזה"ז יש ר"ה כמ"ש בסי' שמ"ה, כה"ח אות ע"ז.

ז. וסמוך לחשיכה היינו חצי שעה לפני ביה"ש, כה"ח אות פ"ה.

ד. משמע אפי' בידו וכ"כ הב"י, אבל האחרונים כתבו דוקא במונחים בזרועו ובראשו, ב"ח, ט"ז ס"ק ח', מ"א ס"ק כ"ד.

ה. משנה עירובין צ"ח וכת"ק.

ו. ואפי' הם כלים נאים, מ"ב אות ב'.

ז. ואם העבירו ד' אמות ברה"ה חייב ואפי' הגביהו יותר מעשרה באויר ר"ה כיון שלבסוף הניחו על הארץ, רש"י ורמב"ם ותוס', מ"מ פ' י"ב הלכה י"ד. ומ"ב אות ב'.

ח. שמונח שם מכבר, ומיירי שאין איסור הוצאה במפתח כגון שהמפתח תחוב כבר במנעול מבפנים או שיש איצטבה מבחוץ ועשויה במחיצות כדין רה"י, מ"ב אות ג'.

ט. ולא חיישינן שיוציאו אצלו דמדוע יוציאו כיון שאין צריך לו בחוץ כלל.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

א. ב. לא יעמוד ברה"י ויוציא ראשו לר"ה וישתה שם או להיפך, אלא א"כ יכניס ראשו ורובו למקום שהוא שותה שם, מכיון שהוא צריך למים^ל חוששין שמא יביאם אליו.

א. ג. מותר לעמוד ברה"י או בר"ה ולשתות בכרמלית או להיפך^כ.

א. ד. יש מפרשים דחפצים הצריכים לו היינו כלים נאים שהוא צריך להם, אבל באינם נאים מותר^ל לשתות בהם אע"פ שלא הוציא ראשו ורובו, אלא שהושיט צוארו בלבד. ושאר טילטולים חוץ מכלי שתיה אפי' שהם כלים נאים מותר לטלטלם אם הוא לא צריך להם במקום שעומד שם, שלא גזרו אלא בכלים נאים ושותה בהם כיון שמקרבן לפיו.

דף יא:

עין משפט א. אר"ח סימן שנ סעיף א
עין לעיל עין משפט אות כ

עין משפט ג. אר"ח סימן רנב סעיף ו

א. ח. לא יצא אדם בערב שבת סמוך לחשיכה במחטו בידו^מ, ולא בקולמוסו או עטו שמא ישכח ויוציא.

י. ואפי' המים נתונים בכלים שאינם נאים אסור לפי שהמים או האוכל או המלבושין צריכים לו במקומו, מ"ב אות ו'.
כ. דאין גוזרין גזירה לגזירה.
ל. והעיקר כסברא הראשונה, א"ר ומ"ב. וא"כ יש להחמיר גם באינם נאים, וזה גם סתמא של מר"ן השו"ע.
מ. אבל תחובה בבגדו כיון שאין חיוב בהוצאתה לא גזרו, אך למצוה מן המובחר גם בתחובה בבגדו לא יצא, כה"ח אות ע"ה.
ולא אסרו לצאת במחטו בידו אלא לר"ה, אבל לכרמלית אפי' בידו מותר בסמוך לחשיכה כיון דאיסור כרמלית מדרבנן הוי גזירה לגזירה, א"ר אות כ"ג.
ו. וכתב המ"א בס"ק כ"ג דהיום שאין לנו ר"ה מותר בסמוך לחשיכה לצאת במחטו גם בידו, אבל התו"ש כתב דהרבה פוסקים והמחבר עמהם סוברים דגם בזה"ז יש ר"ה כמ"ש בסי' שמ"ה, כה"ח אות ע"ז.
ז. וסמוך לחשיכה היינו חצי שעה לפני ביה"ש, כה"ח אות פ"ה.

אבל מותר לצאת בתפילין ^ב סמוך לחשיכה לפי שאינו שוכחן.

עין משפט ד.ה. או"ח סימן שא פעיף יב

יב. יז. לא יצא החייט במחט התחובה לו בכגדו, ולא הנגר בקיסם שבאזנו ואם יצא פטור ^ט.

עין משפט ו. או"ח סימן שא פעיף יג

יג. יח. לא יצא הזב בכיס שעושה כדי להצילו מזיבתו שלא יתלכלך ^ע, וכן באשה נדה אם לא שיהיה הדבר כעין מלבוש.

נ. משמע אפי' בידו וכ"כ הב"י, אבל האחרונים כתבו דוקא במונחים בזרועו ובראשו, ב"ח, ט"ז ס"ק ח', מ"א ס"ק כ"ד.
ס. כיון שלא הוציא כדרך המוציאין, רמב"ם פ' כ"ט הלכה כ"א, וגם האמנים אינם מוציאין כך אלא בזמן שרוצים להכריז על עצמם שהם אמנים, כה"ח אות ע"ג.
ע. ואף לדידן שאין לנו ר"ה וזו מלאכה שאינה צריכה לגופה ג"כ אסור בזב ובנדה, שם אות ע"ד.